Eğitim Risaleleri

Rasûlullah'ın, Sahabenin ve Selef-i Salihin'in Ağzından

İlm-i Fen

Ol deyince olduran, gönüllerimizi imanla dolduran Yüce Allah'ın 99 adıyla...

Allah'a hamd; Rasûlüne, âline ve ashabına salat ve selam olsun.

İçindekiler

1-Arş, Kursi, Gökler ve Yerler

2-Hava Olaylarına Dair

3-Yeryüzü ve Denizler

4-İnsan, Adem'in Yaratılışı ve Anne Karnındaki Bebek

5-Havva'nın Yaratılışı

6-Sağlık ve besinler

7-Hayvanları tefekkur

Arş, Kursi, Gökler ve Yerler

Arş, yüce Allah'ın heybetli tahtıdır. Allah Subhanehu ve Teâlâ, bu tahtın üzerindedir. Arş, suyun üzerindedir. Allah Rasulü sallAllahu aleyhi vesellem'in şöyle buyurduğu naklonulur:

"Arş suyun üstünde, Allah da arşın üstündedir. O sizin ne üzere olduğunuzu bilir." (Ebu Davud, Sunnet, 4723; Ahmed, 1/206-207)

"Ve tutuşturulmuş denize andolsun ki," (52/Tûr, 6 meali)

Bu Ayet hakkında, Hazret-i Ali RadıyAllahu Anh, şöyle demiştir: "Arşın altında bulunan bir denizdir"

(İbn Ebi Hatim, 12/254; Sa'lebi, el-Keşf ve'l-Beyan, 9/125)

Rebi' bin Enes Rahimehullahın da bu Ayet hakkında şöyle dediği rivayet edilir:

“Arşın altındaki en yüksek sudur”

(Hasen. İbn Kesir Tefsiri 4/240)

Rasûlullah SallAllahu Aleyhi ve Sellem buyurdu ki:

“Yedi kat gök ve yedi kat yer, Allah'ın kürsisi yanında ancak geniş, çöl bir yere bırakılmış bir halka gibidir. Arşın kürsiye üstünlüğü ise geniş çölün bu halkaya üstünlüğü gibidir.”

(Sahih. Ahmed, 5/178; Bezzar, 160; İbn Ebi Şeybe, el-Arş, 58)

Tabiin alimlerinden Sa'd et-Tâi Rahimehullah şöyle der:

“Arş kızıl yakuttandır”

(Sahih maktu. Zehebi, el-Uluv, 327; Ebu Cafer Osman bin Ebi Şeybe, el-Arş, s. 73)

İbn Abbas RadıyAllahu anh şöyle dedi: "Kursi ayakların konduğu yerdir. Onun çatırdaması vardır. Arşı ise kimse takdir edemez."
(Sahih mevkuf. Darekutni, es-Sıfat, 36; Taberi, 10/3; Taberani, 12/39)

Abdullah bin Amr bin As'tan RadıyAllahu Anhuma naklen Rasûlullahın SallAllahu aleyhi vesellem şöyle buyurduğu nakledilir:

"Allah göklerle yeri yaratmadan elli bin sene evvel yaratıkların kaderini yazdı. Arşı da su üzerinde idi" (Muslim)

İbn Abbas RadıyAllahu Anhuma nın anlattığına göre Levh beyaz bir inciden yaratılmıştır, sayfaları kırmızı yakut ve zeberceddendir. Kalemi de nur, kitabı da nurdur. (Hasen li gayrihi, mevkuf. Taberi 23/40; Taberani 10/260; Buhârî, Tarih, 5/135)

(Bu kısımda İbn Suyuti, Esraru'l-Kevn'den (Suyutinin kitaplarından bu risalede çok istifade edilmiştir) ve Seyhani Tarihinden istifade edildi ki bu henüz tamamlanamamış Seyhani Tarihi kitabının muellifi, mezkûr risaleyi yazmıştır.

Anlaşılmıştır ki, gökler bütün büyüklüğüne rağmen arşa ve kürsiye kıyasla çok küçük kalmaktadırlar.

Ali b. Ebi Talib radıyallahu anh şöyle dedi:
"Dünya semasının ismi Rakî'dir. Yedinci sema'nın ismi ise ed-Durah'tır."
Zayıf. Ebu'ş-Şeyh (3/1046) Durru'l-Mensur (1/109)

Ebu'ş-Şeyh çok zayıf (vâhî) sened ile Selman el-Farisi radıyallahu anh'den şöyle dediğini rivayet ediyor:

"Dünya semai yeşil zümrüttendir. İsmi Rukay'a'dır. İkinci sema beyaz gümüştendir. İsmi Azkalun'dur. Üçüncü sema kızıl yakuttandır. Adı Kaydum'dur. Dördüncü sema beyaz incidendir. İsmi Maûna'dır. Beşinci sema kızıl altındandır. İsmi Rayka'dır. Altıncı sema sarı yakuttandır. İsmi Daknâ'dır. Yedinci sema nurdandır. İsmi Ureyba'dır."

Çok zayıf. Ebu'ş-Şeyh el-Azamet (4/1387)
Durru'l-Mensur (1/109)

Hasan bin Atiyye dedi ki:

"Şu yerin altında cehennemliklerin taşları vardır. Onun altında öldürücü rüzgar vardır. Ondan sonra cehennemliklerin akrepleri vardır. Sonra onun altında cehennemliklerin yılanları vardır.."

Sahih, maktu. Ebu'ş-Şeyh (4/1378) el-Umrani el-İntisar Fi'r-Reddi Ale'l-Mu'tezile ve'l-Kaderiye (3/663) Suyuti Buduru's-Safire (1/227)

Hava Olaylarına Dair

Rasûlullah SallAllahu aleyhi vesellem buyurdu:

"el-Cenub cennet rüzgarındandır."

(Sahih. İbn Ebi'd-Dunya el-Matar ve'r-Ra'd ve'l-Berk (135))

Bilgi: Şimal, kuzey demektir. Cenub, güney demektir. Şark doğu manasına, garb ise batı manasına gelir.

Tabiinden El-Hasen (el-Basri) şöyle demiştir: "Rüzgarlar Kabenin üzerine konmuştur. Bunu anlamak istersen sırtını kabeye daya. Muhakkak ki eş-Şimal rüzgarı solundan, Haceru'l-Esved'in yanından gelecektir. el-Cenub rüzgarı sağından, Haceru'l-Esved'in yanından gelir. es-Saba karşından gelir, o Kabe'nin kapısının karşısındandır. ed-Debur ise Kabe'nin arkasından gelir."

Hasen maktu. Durru'l-Mensur (1/397)

Damra b. Habib şöyle demiştir:
"ed-Debur batı rüzgarıdır. el-Kabul doğu rüzgarıdır, eş-Şimal kuzey rüzgarıdır. el-Yeman güney rüzgarıdır. en-Nekba ise dört yönden de gelir."

(Zayıf. İbn Ebi'd-Dunya el-Matar ve'r-Ra'd ve'l-Berk (156))

İbn Abbas radıyallahu anhuma şöyle demiştir:
"Şimal rüzgarı; güneşin doğuş yeri ile Cedî yıldızı arasındandır. Ed-Debur ise güneşin battığı yer ile Süheyl yıldızı arasındandır."

Zayıf. İbn Ebi'd-Dunya el-M atar ve'r Ra'd ve'l-Berk (145) Ebu'ş-Şeyh el-Azamet (4/1336)

İbn Abbas RadıyAllahu anh dedi ki:

"el-Cenub rüzgarların efendisidir. Onun Allah katında ismi el-Ezyeb'dir. Onun önünde yedi kapı vardır. Bu rüzgardan size ulaşanı ancak bu kapıların

aralıklarından gelenidir. Şayet bir kapı açılacak olsa gökle yer arasındakileri uçururdu."

Sahih mevkuf. Ebu'ş-Şeyh el-Azam et (4/1339, 1349) Tefsiru Abdirrazzak (2/346) Durru'l-Mensur (1/398)

İbnu'l-Münzir, Ubeyd b. Umeyr'in şöyle dediğini bildirir: "Rüzgârlar dört çeşittir: Temizleyen rüzgâr, kaldırıcı rüzgârlar, bunlar bulutları kaldırır, kaynaştırıcı rüzgârlar ve yağmur rüzgârları."

İbn Cerîr, İbnü'l-Munzir, İbn Ebî Hâtim ve el-Azame'de Ebu'ş-Şeyh, Ubeyd b. Umeyr'in şöyle dediğini bildirir:

"Allah müjdeleyici rüzgârı gönderir ve bu rüzgâr yeri âdeta süpürür. Ondan sonra kaldırıcı rüzgârları gönderir. Bunlar da bulutları kaldırır. Daha sonra birbirine kaynaştırıcı rüzgârları gönderir ve bu rüzgârlar da bulutları birbirine kavuşturup kaynaştırır. Ondan sonra da aşılayıcı rüzgârları gönderir ve böylece yağmur yağar."
(İbn Cerîr (14/45) vc Ebu'ş-Şeyh (719, 830))

Kays b. Ubade dedi ki: "Şimal rüzgarı yeryüzünün tuzudur. Şayet şimal olmasaydı yer bitki bitirmezdi." (Zayıf. İbn Ebi'd-Dunya el-Matar ve'r-Ra'd ve'l-Berk (155) Ebu'ş-Şeyh el-Azamet (4 /1337))

İbn Ebi Hatim ve Ebu'ş-Şeyh, İbn Abbas radıyallahu anhuma'nin şöyle dediğini rivayet ettiler:

"Şüphesiz Allah semadan su taşıyan rüzgarı gönderir, buluta uğrar, aşılar gibi yağmuru akıtır." (Zayıf. Ebu'ş-şeyh el-Azam et (4/1236))

Ebu'ş-Şeyh, Mücahid'in: "yük taşıyanlara" (Zariyat 2 meali) ayeti hakkında şöyle dediğini rivayet etti:

"Bunlar yağmur taşıyan bulutlardır."

Hasen maktu. Tefsiru Mucahid (2/615) Taberi (26/188) Ebu'ş-Şeyh (4/1237)

Ebû Ubeyd, ibn Cerîr ve İbnü'l-Münzir'in bildirdiğine göre İbn Abbâs,
şu Ayet hakkında: "Rüzgârları da aşılayıcı olarak gönderip yukarıdan su indirerek sizi onunla suladık. Onu toplayıp depolayan da siz değilsiniz" (Hicr/22 meali) Ayeti açıklarken:
"Ağaçlar, hurmalar ve bulutları aşılar" demiştir.

İbn Cerîr (13/45, 46)

Seleme b. el-Ekva dedi ki: "Rasûlullah (SallAllahu aleyhi vesellem), rüzgâr şiddetlendiği zaman: «Allahım ! Onu aşılayıcı yap, faydasız yapma» diye dua ederdi"

İbn Hibbân (1008), İbnu's-Sunnî (299), Taberânî (6296), Hâkim (4/285, 286) ve Beyhakî (3/364).

Bir rivayete göre Rasûlullah, başka bir rivayete göre sahabelerden birisi şöyle demiştir:

“Allah semadan hiçbir damla su indirmez ki o, meleğin elinde bulunan bir ölçü ile inmiş olmasın.
Yine Allah hiçbir rüzgar göndermez ki meleğin elinde bulunan ölçü ile esmiş bulunmasın.
Ancak Nuh tufanı olduğu gün suya, meleğin kontrolü dışında inme izni verilmiştir.
Bu sebeple sular taşıp dağları aşmıştır. İşte Allah Tealanın, “Biz, tufan kopup sular taştığı zaman sizi gemide taşıdık." (Hakka 11 meali) âyeti bunu ifade etmektedir.
Yine Âd kavminin helak olma gününde rüzgara, meleğin kontrolü dışında esme izni verildi. Ve rüzgar, haddi aşan bir şekilde esti. İşte Allah tealanın: "Âd kavmi ise uğultu çıkaran çok soğuk ve azgın bir rüzgarla yok edildi.” (Hakka 6 meali) âyeti de bunu ifade etmektedir.”

Hasen mevkuf. Taberi (23/572) Ebu’ş-Şeyh (4/1253) Durru’l-Mensur (8/265) Suyuti el-Habaik (s.35)

Ubeyd bin Umeyr Rahimehullah dedi ki:

"Allah bir rüzgar gönderir ve yeryüzüne yayar. Sonra Allah ikincisini göndererek bulutları yoğunlaştırır. Sonra Allah üçüncüsünü göndererek aralarını birleştirir ve küme haline getirir. Sonra dördüncüsüyle yağmur yağar."

Sahih maktu. İbn Ebi Hatim Tefsir (9/56)

Rasûlullah SallAllahu aleyhi vesellem buyuruyor:

"Gece ve gündüzün her saatinde mutlaka semaya yağmur iner, Allah onu dilediği yere çevirir."

Sahih. Şafii Musned (365) Taberi (19/22)

Ebu'ş-Şeyh, el-Hasen'in şöyle dediğini rivayet etmiştir:

"Her sene diğer seneden daha çok yağmurlu değildir, lâkin Allah onu dilediği yere yönlendirir. Bazen denize

gönderir, şu ve şu melekler de yağmurla birlikte inerek yağmurun düştüğü yerleri, kime rızık olacağını ve her damladan ne çıkacağını yazarlar.”

Hasen maktu. Ebu’ş-Şeyh (4/1274) Durru’l-Mensur (1/87) Şevkani Fethu’l-Kadir (1/80)

İbn Ebi Hatim, Halid b. Yezid’den şöyle dediğini rivayet ediyor:
"Yağmur suyunun bir kısmı semadan, bir kısmı denizden gelen buluttandır. Şimşek ve yıldırım onu tatlandırır. Denizden geleniyle bitki yetişmez. Bitkiler semadan gelen yağmurlardandır.”

Hasen maktu. İbn Ebi Hatim Tefsir (5/340, 6/76, 10/325, 11/175)

Yahudilerin Peygamberimize sorduğu sorular;

Ahmed, "sahih" kaydıyla Tirmizi, Nesai ve Ebu'ş-Şeyh, İbn Abbas radıyallahu anhuma’dan rivayet ediyorlar: "Yahudiler dediler ki: "Ey

Ebu'l-Kasım! Sana beş şey soracağız. Eğer bize bunlardan haber verirsen, senin nebi olduğunu anlarız ve sana tabi oluruz. Bize haber ver, şimşek nedir?"

Buyurdu ki:
"O, bulutlarla görevli meleklerden bir melektir ki, yanında bulutları Allah'ın dilediği yere sevk edecek, ateşten kamçılar vardır."

Yahudiler:
"O halde bu işittiğimiz ses nedir?" Diye sordular.

Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem de:
"Emredildiği yere varması için bulutu sürdüğü zaman onun zorla çıkardığı sestir" buyurdu.
Yahudiler:
"Doğru söyledin" dediler."
Hasen. Ebu'ş-Şeyh (4/1279) Ahmed (1/275)

Ebu'ş-Şeyh, es-Suddî'nin şöyle dediğini rivayet ediyor:

"Yıldırım ateştir."

Hasen maktu. Ebu'ş-Şeyh (4/1294) Durru'l-Mensur (4/626) Fethu'l-Kadir (3/109)

İbn Abbas RadıyAllahu anh şöyle demiştir:

"Samanyolu semanın kapısıdır. Gök kuşağı yeryüzündekiler için boğulmaktan güvencedir. Güneşin sadece bir kere doğduğu yere gelince bu, İsrailoğullarına yarılan denizdir." (Sahih. Taberani (10/243))

Yeryüzü ve Denizler

Ebu’ş-Şeyh, İbn Abbas radıyallahu anhuma'nın şöyle dediğini rivayet etmiştir:

"Muhakkak ki dağlar yeryüzüne karşı sağlamlığı ile övünmektedir.”
Sahihtir. Vekî A'meş'ten rivayet ettiği nüshasında (s.57 no:4) Taberi Tefsir (23/524) Tarihu’t-Taberi (1/17)

Rasûlullah SallAllahu aleyhi vesellem buyurdu:

"Seyhan, Ceyhan, Fırat ve Nil, hepsi de Cennet nehirleridir.”

Sahih. Ahmed (2/260, 289, 440) Müslim (2839)

Haris b. Ebi Usame, Müsned’inde, Beyhaki el-Ba’s (ve’n-Nuşur)de Ka'b’den şöyle dediğini rivayet ediyorlar:

"Nil nehri cennette bir bal nehridir. Dicle nehri, cennette bir süt nehridir. Fırat nehri, cennette bir şarab nehridir. Seyhan nehri, cennette bir su nehridir."

Sahih. Haris b. Ebi Usame Müsned (Buğyetu'l-Bahis-1042)

İnsan, Adem'in Yaratılışı ve Anne Karnındaki Bebek

Abd b. Humeyd ve İbnu'l-Münzir'in bildirdiğine göre Hasan (Basri), şu Ayeti: "Evet, onun parmak uçlarını bile düzenlemeye gücümüz yeter" okudu ve şöyle dedi:

"Yüce Allah insanın yiyeceğini temiz kılmak istediği içindir ki onun ellerini tırnaklı veya toynaklı hayvanlar gibi yapmamıştır. Ona ihsan ettiği elleriyle yemeğini yer, kötü şeylerden sakınır. Hayvanlar ise bunları ağzıyla yerine getirir." (Suyuti, Durrul Mensur cilt 14 sh. 104)

Aynı Ayete dair İkrime RadıyAllahu anh şöyle demiştir:

"Yüce Allah dilerse insanın ayaklarını deve ayağı gibi yapar. Bu şekilde de insan onlardan gereği gibi faydalanamaz"

(Kaynak: İbn Cerir (23/472))

Abd b. Humeyd ve İbn Ebî Hâtim'in bildirdiine göre Katâde:

(Şu Ayet hakkında:) "İnsanın üzerinden, henüz kendisinin anılan bir şey olmadığı uzun bir süre geçmedi mi?" âyetini açıklarken şöyle demiştir: "Buradaki insandan kasıt Âdem'dir. Henüz kendisinin anılan bir şey olmadığı uzun bir zaman geçmiştir. Zira Âdem'in yaratılışı henüz yenidir ve ondan sonra yaratılan başka bir yaratık türü bilinmemektedir."

Ve yine Katade Rahimehullah diyor ki:

"Yaratıklar içinde tür olarak en son yaratılan Âdem'dir"

Abdurrezzâk (2/336)

İbnu'l-Munzir'in rivayetine göre İbn Abbas şöyle demiştir: "Buradaki insan özel biri değil bütün insanlardır."

Abd b. Humeyd ve ibn Ebî Hâtim'in bildirdiğine göre İbn Abbâs: "Biz insanı katışık bir nutfeden yarattık..." buyruğunu açıklarken: "Erkek suyu ile kadının suyunun karışımından yarattık" demiştir.

Abd b. Humeyd ve İbnu'l-Munzir'in bildirdiğine göre Abdullah b. Mes'ûd şöyle demiştir:

"Size bir söz söylediğimiz zaman bu sözümüzü Yüce Allah'ın Kitabıyla destekleriz. Nutfe rahimde kırk gün boyunca aynı halde kalır. Üzerinden kırk gün geçtikten sonra kan pıhtısı haline gelir. Bir kırk gün sonrasında da et parçası halini alır. Yüce Allah onun yaratılışını belirlemeyi takdir ettiği zaman bir melek gönderip: "Yaz!" buyurur. Melek "ne yazayım?" diye sorunca, Yüce Allah: "Cennetlik mi Cehennemlik mi, erkek mi dişi mi olacağını, rızkını, yapacağı şeyleri ve ecelini yaz" buyurur. Sonra Yüce Allah bu yönde dilediği şeyi vahyeder, melek de bunları yazar."

Abd b. Humeyd ve İbnu'l-Munzir'in bildirdiğine göre Katâde: "Biz insanı katışık bir nutfeden yarattık. Onu imtihan edelim diye kendisini işitir ve görür kıldık" âyetini açıklarken şöyle demiştir:

"İnsanı ilk aşamada nutfe, ikinci aşamada kan pıhtısı, diğer aşamada da et parçası haline getirdik. Sonra bu eti kemiklere dönüştürdük. Sonra bu kemikleri etle kapladık ki kemiklerin etle kaplanması aşaması en sağlam olduğu aşamadır. Daha sonraki aşamalar konusunda Yüce Allah: "...Nihayet onu bambaşka bir yaratık olarak ortaya çıkardık. Yaratanların en güzeli olan Allah'ın şânı ne yücedir" buyurur. Bambaşka bir yaratık olarak ortaya çıkarmaktan kasıt, saçlarının çıkmasıdır. Yüce Allah bu şekilde insana yaratılış aşamalarını kendisini imtihan etmek için bildirmiştir."

İbn Abbas RadıyAllahu anh dedi ki:

"İnsan üç şeyden yaratılmıştır: Yapışkan çamurdan, kuru çamurdan ve kokuşmuş çamurdan. Yapışkan çamur, güzel ve gerekli olan bir çamurdur. Kuru çamur

kendisinden çömlek yapılan çamur, kokuşmuş çamur ise kokmuş olan balçıktır.”

İbn Cerîr (14/57, 58) ve Ebu'ş-Şeyh (1016)

Yine İbn Abbas RadıyAllahu anh şöyle der:

"Hz. Âdem, yeryüzü toprağından yaratılmış, yapışkan bir çamur haline gelinceye kadar yere atılmıştır. Sonra kokuşmuş çamur haline gelinceye kadar bırakılmış sonra Yüce Allah onu kendi eliyle yaratmıştır. Kırk gün, vurulduğunda ses çıkaran çömlek gibi kuru hale gelinceye kadar suret şeklinde (cansız) kalmıştır. Salsâl budur. Fahhâr da aynı şeydir."

(İbn Asâkir (7/383))

Ebu’ş-Şeyh İbn Ömer radıyallahu anhuma’dan şöyle dediğini rivayet etmiştir:

"Allah Teala dört şeyi eliyle yaratmıştır: Adem, Arş, Kalem ve Adn cenneti. Diğer mahlukata ise "ol" demiş, onlar da oluvermiştir."

Sahih mevkuf. Hakim (2/349) Beyhaki el-Esma ve's-Sıfat (693) Ebu'ş-Şeyh el-Azamet (2/579) Darimi er-Reddu Ale'l-Merisi (s.261) Acurri eş-Şeria (s.303)

İbn Merdûye'nin İbn Mes'ûd'dan bildirdiğine göre Hz. Peygamber (SallAllahu aleyhi vesellem): "Müslümanın rüyası, peygamberliğin yetmiş parçasından biridir. Bu ateş de, cinlerin yaratıldığı semûm ateşinin yetmiş parçasından biridir" buyurup: "Cinleri de daha önce dumansız ateşten yaratmıştık" âyetini okudu.

İbn Ebî Hâtim'in bildirdiğine göre Amr b. Dînâr: "Cinler ve şeytanlar Güneşin ateşinden yaratılmıştır" demiştir.

Havva'nın Yaratılışı

“Ey insanlar! Sizleri tek bir nefisten yaratan, ondan da eşini yaratan ve o ikisinden de birçok erkek ve kadın türetip yayan Rabbinizden korkup sakının. Kendisiyle istediğiniz Allah’tan ve akrabalık bağlarını koparmaktan korkup sakının. Şüphesiz ki Allah, sizin üzerinizde gözetleyicidir.” (4/Nisâ, 1 meali)

İmam Buhârî ve İmam Muslim’in naklettiği üzere, Rasûlullah buyuruyor ki:

“Kadınlara iyi davranmanızı tavsiye ediyorum; vasiyetimi tutunuz. Zira kadın kısmı kaburga kemiğinden yaratılmıştır. Kaburga kemiğinin en eğri yeri üst tarafıdır. Eğri kemiği doğrultmaya kalkarsan kırarsın. Kendi hâline bırakırsan, yine eğri kalır. Öyleyse kadınlar hakkındaki tavsiyemi tutunuz.”

Abdullah ibn Abbas RadıyAllahu anh şöyle dedi:

“Havvâ, Âdem aleyhisselâm uyurken, onun sol tarafındaki kaburga kemiğinden yaratılmıştır.”

Sağlık ve Besinler

Ebu Hureyre RadıyAllahu anh nakletti ki Peygamber (sallAllahu aleyhi ve sellem):

"Allah, indirdiği derde, muhakkak şifâsını da indirdi" buyurmuştur.
(Sahih-i Buhâri Kitabu't-Tıbb 1)

İbn Abbas RadıyAllahu anhtan naklen:

Peygamber (sallAllahu aleyhi ve sellem): "Şifâ üç şeydedir: Kan alma âleti vurmakta, yahut bal şerbeti içmekte yahut ateşle dağlamaktadır. Fakat ben ümmetimi ateşle dağlamaktan nehyederim" buyurmuştur.

İbn Şihâb şöyle demiştir; Bana Ebû Seleme ve Saîd ibnu'l-Müseyyeb haber verdiler, onlara da Ebû Hureyre (radıyallahü anh) haber vermiştir. Kendisi Rasûlüllah (sallAllahu aleyhi ve sellem)'tan: "Şu kara

tanede samdan başka her hastalığa şifâ vardır" buyururken işitmiştir.

İbn Şihâb: Sâm ölümdür, kara tane de şûnîz'dir, dedi.

ez-Zuhrî şöyle dedi: Bana Ubeydullah ibn Abdillah haber verdi; ona da Huzeyme kabilesinin Esed oğulları kolundan Mıhsan kızı Ümmü Kays el-Esediyye (radıyallahü anh) -ki bu, Peygamber'e bey'at etmiş olan ilk muhacir kadınlardandı ve meşhur Ukâşe ibn Mıhsan'ın kızkardeşi idi- şöyle haber vermiştir:

Kendisi "Uzre" denilen boğaz hastalığına tutulan oğlan çocuğunu eliyle tedâvî etmeye girişmiş olarak Rasûlüllah'ın huzuruna getirmiş. Peygamber (sallAllahu aleyhi ve sellem):

"Niçin boğaz hastalığına böyle bir tedâvî uygulamak suretiyle çocuklarınızın boğazını elle sıkıştırıp acıtıyorsunuz? Şu el-Ûdu'l-Hindî'yi kullanmaya devam ediniz. Çünkü bu Hind çubuğunda yedi türlü şifâ vardır. Zâtu'l-cenb hastalığının ilâcı da ondandır" buyurmuştur.

İbn Ömer RadıyAllahu anh naklediyor ki Rasûlullah SallAllahu aleyhi vesellem buyurdu:

"Humma cehennemin kaynamasındandır. Sizler o harareti su ile söndürünüz."

Rasûlullah, karantina hakkında da şöyle demiştir:

"Sizler bir yerde tâûn hastalığı çıktığını işittiğiniz zaman, o tâûnlu yere girmeyiniz. Tâûn sizin bulunduğunuz yerde meydana gelirse, sakın sizler oradan dışarı çıkmayınız"

Hz. Aişe validemizden naklen Rasûlullah buyurdu:

"Şübhesiz telbîne bulamacı hastanın gönlüne rahat verir, bir kısım hüzün ve kederi de giderir"

Aişe validemiz şöyle demiştir: "O, hasta tarafından sevilmez, (fakat hastalığı için) faydalıdır."

İbn Abbas RadıyAllahu anh dedi ki:
“Peygamber (SallAllahu aleyhi vesellem) oruçlu olduğu hâlde kendisinden kan aldırdı”

Sahabeden Ebû Mûsâ el-Eş’arî geceleyin kan aldırmıştır.

İbn Abbas RadıyAllahu anh naklediyor ki Peygamber SallAllahu aleyhi vesellem kendisinden kan aldırmış, kan alıcıya kan alma ücretini vermiş ve saût denilen burun ilâcını kullanmıştır.

Aişe validemiz dedi ki: Peygamber (SallAllahu aleyhi vesellem) her zehirli hayvanın zehirinden rukye tedâvîsi yapmak hususunda ruhsat verdi.

Ebu Hureyre RadıyAllahu anh nakletti ki Rasûlullah şöyle buyurmuştur: "Göz değmesi haktır, sabittir"

Aişe validemiz dedi ki: Peygamber (sallAllahu aleyhi ve sellem) ruhunun kabzolunduğu hastalığı sırasında Muavizzât Sûreleri'ni okuyarak kendisi üzerine üfler, nefes ederdi. Hastalığı ağırlaşınca, bu sûreleri

kendisine ben okur, nefes eder ve elinin bereketinden dolayı kendi eliyle O'na meshettirirdim.

Ma'mer dedi ki: Ben İbn Şihâb'a:

— Rasûlullah nasıl nefes ederdi? diye sordum. İbn Şihâb:

— Elleri üzerine nefes eder, sonra da bunlarla yüzüne meshederdi, diye cevâb verdi.

Aişe validemiz diyor ki:

Rasûlullah'a sihir yapılmıştı. Hattâ kendisi kadınlarına yanaşmamış hâldeyken, onlara yanaşır olduğunu düşünür, zannederdi.

(Sufyân: İşte böyle olduğu zaman bu, sihirden olabilecek rahatsızlığın en şiddetlisidir, demiştir.)

Peygamber (sallAllahu aleyhi ve sellem) bana şöyle dedi:

— "Yâ Âişe! Bildin mi? Allah, bana hakkında fetva istediğim şey hususunda fetva verdi. Şöyle ki; Bana iki adam geldi. Bunlardan biri başımın yanına, diğeri de ayaklarımın yanına oturdu. Başımın yanındaki diğerine:

— Bu adamın hâli nedir? dedi. Öteki:

— Sihir yapılmıştır, dedi.

— Kim sihir yapmıştır? dedi.

— Benû Zurayk'tan, Yahûdîler'in yeminli dostu olan Lebîd ibn A'sam yapmıştır -Bu bir münafık idi-, dedi.

— Ne içinde sihir yapmış? dedi.

— Tarak ve keten tarantısıyle sihir yapmış, dedi.

— Nerede yapmış, dedi.

— Zervâ Kuyusu içinde ağır bir taşın altında, erkek hurma çiçeğinin kurumuş kapçığında, dedi".

Âişe dedi ki: Sonra Peygamber kuyuya gitti de onu çıkardı. Ve:

— "İşte bana gösterilmiş olan kuyu budur. Onun suyu sanki kına suyu gibi kırmızımtırak, etrafındaki hurma ağacının başları da şeytânların başları gibidir" buyurdu ve "Kuyudan çıkarıldı" diye ilâve etti.

Âişe dedi ki: Ben Peygamber'e:

— Sana tutukluğunu çözecek ilâç verilmedi mi ya! diye sordum. Peygamber:

— "Dikkat et, yeminle söylüyorum ki, Allah bana şifâ vermiştir. Ben insanlardan hiçbir kimse üzerine bir şerr yapmak istemiyorum" buyurdu.

Ebu Hureyre RadıyAllahu anh nakletti ki, Rasûlullah SallAllahu aleyhi vesellem şöyle buyurdu:

"Hasta olan hayvanı sağlam olan hayvanın yanına götürmeyiniz!"

Ebû Hureyre (radıyAllahu anh) şöyle demiştir: Rasûlüllah (sallAllahu aleyhi ve sellem):

— "Hastalığın kendiliğinden sebebsiz sirayeti yoktur" buyurdu. Bunun üzerine bir çöl Arab'ı bedevî ayağa kalktı da:

— Şu develer hakkında ne dersin, bana re'yini haber ver: Develer kumlarda geyikler gibi düzgün ve sağlam oluyorlar. Onların yanına uyuz deve geliverince hepsi uyuz hastası oluyorlar? dedi.

Peygamber (sallallahü aleyhi ve sellem):

— "İlk uyuz deveye bu hastalığı kim sirayet ettirdi?" diye cevâb verdi.

Tıb hakkındaki nakillerin tümünü Sahih-i Buhârî'den yaptık.

İbn Ebî Şeybe, İbn Abbâs'tan bildirir:
Peygamberlerden biri şöyle dedi:
"Allahım! Sana ibadet eden, emirlerine boyun eğen ve öfkenden kaçınan kulundan dünya nimetlerini uzak tutuyor ve türlü belalara maruz bırakıyorsun. Diğer yandan senden başkasına kulluk eden, sana isyana yönelik amellerde bulunan kuluna da dünya nimetlerini sunuyor ve kendisini belalardan uzak tutuyorsun."

Bunun üzerine Yüce Allah ona şöyle vahyetti:
"Kullar da ülkeler de benimdir ve hepsi de hamdimle beni tesbih ederler. Mümin kulumun bazı kötülükleri olabiliyor. Onu belalara maruz bırakıp dünya nimetlerini ondan uzak tutmam işte bu kötülüklerinin kefareti oluyor. Huzuruma geldiği zaman da onu ödüllendiririm. Kafir kuluma gelince onun da bazı iyilikleri olabilir. Belaları ondan uzak tutup dünya nimetlerini sunmam yaptığı bu iyiliklerin karşılığıdır. Huzuruma geldiği zaman da yaptığı kötülüklere karşı onu cezalandırırım"

İbn Ebî Şeybe (13/147, 148)

Hayvanları Tefekkur

Denildi ki Selef, hayvanı huysuzlandığında dahi acaba bir hata mı günah mı işledim Allah'a karşı bir hata mı yaptım diye kendisini sorgulardı.

“Devenin nasıl yaratıldığına bakmazlar mı?”
(88/Ğaşiye, 17 meali)

Abd b. Humeyd’in bildirdiğine göre Şurayh, arkadaşlarına:

"Hadi çarşıya çıkalım da develerin nasıl yaratıldığına bakıp üzerinde düşünelim” derdi.

Bugün biz de Allah'ın yarattıklarını tefekkur etmeliyiz.

Fen Risalesinin Bitişi

Daha çok fazla konu ve kitaplar doldurabilecek nakiller olduğunu belirtmek isteriz. Ayrıca bu kitaptaki nakiller üzerine düşünüp bunları not almanızı ve risalelerden not almanızı tavsiye ederiz. (Örneğin rüzgarların yönüne türüne işlevine göre ayrı ayrı sınıflandırmalardan bahsedildi)

Her alanda Selefin yaşantısını getirelim ve eski izzetimizi tekrar kazanalım.

Allah, hayırlısıyla istifade etmeyi nasib etsin. Amin.

(Bu kitap Kaan el-Awāsimî es-Selefî tarafından derlenmiştir)